

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie polityki przemysłowej na rzecz europejskiego sektora szklarskiego

(2015/C 291/06)

Sprawozdawca: Josef ZBOŘIL

Współsprawozdawca: Enrico GIBELLIERI

Dnia 10 lipca 2014 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny postanowił, zgodnie z art. 29 ust. 2 regulaminu wewnętrznego, sporządzić opinię z inicjatywy własnej w sprawie

polityki przemysłowej na rzecz europejskiego sektora szklarskiego.

Komisja Konsultacyjna ds. Przemian w Przemysle (CCMI), której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 24 marca 2015 r.

Na 507. sesji plenarnej w dniach 22–23 kwietnia 2015 r. (posiedzenie z dnia 22 kwietnia 2015 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 144 do 3 (6 osób wstrzymało się od głosu) przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Pogorszenie koniunktury gospodarczej wpłynęło w znaczący sposób na przemysł szklarski i spowodowało zmniejszenie mocy produkcyjnych i spadek produkcji oraz likwidację znacznej liczby miejsc pracy. Aby zachować miejsca pracy i stworzyć odpowiedni klimat inwestycyjny dla europejskiego przemysłu szklarskiego oraz utrzymać przodującą pozycję w zakresie innowacji, niezbędne jest sprostanie tym poważnym wyzwaniom za pomocą europejskiej polityki przemysłowej na rzecz przemysłu szklarskiego. W polityce tej powinno się dążyć do uzyskania równowagi między trzema filarami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.

1.2. UE musi wykorzystać wszystkie instrumenty pozostające do jej dyspozycji, aby ożywić popyt i wykorzystać potencjał produktów szklanych na rzecz przechodzenia do niskoemisyjnej, zasobooszczędnej gospodarki o obiegu zamkniętym, zapewniając tym samym znaczące możliwości w dziedzinie przedsiębiorczości i zatrudnienia. Potrzebne są ukierunkowane inicjatywy, takie jak cele i zdecydowane środki na rzecz zmniejszenia zużycia energii w budynkach, jak również szybki rozwój oznakowania energetycznego okien w UE, wsparcie dla badań i rozwoju, polepszenie zbiórki i recyklingu odpadów szklanych oraz oparty na polityce powrót na ścieżkę wzrostu gospodarczego w kluczowych sektorach (np. motoryzacji, budownictwa i energii ze źródeł odnawialnych).

1.3. Polityka przemysłowa na rzecz europejskiego sektora szklarskiego powinna wzmocnić konkurencyjność europejskich producentów poprzez: zapewnienie równych warunków działania z konkurentami spoza Europy w odniesieniu do łącznych kosztów generowanych przez wdrażanie europejskiego prawodawstwa w dziedzinie ochrony środowiska; zapewnienie lepszych uregulowań prawnych i przewidywalnego otoczenia regulacyjnego; rozwiązanie kwestii wysokich kosztów energii w przyszłej unii energetycznej. W związku z tym szczególnej uwagi wymaga wpływ wywierany na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), którym w razie potrzeby należy zapewnić odpowiednią pomoc. Przyszła ocena wpływu łącznych kosztów na sektor, która zostanie przeprowadzona przez Komisję Europejską, powinna stanowić podstawę realizacji programu „lepszych uregulowań prawnych”, zaproponowanego przez przewodniczącego Komisji Europejskiej Jeana-Claude’a Junckera.

1.4. Niektóre sektory europejskiego przemysłu szklarskiego są dotknięte nieuczciwymi praktykami handlowymi i muszą być przed nimi chronione. Konieczne jest, by UE działała szybciej, stosując skuteczne środki handlowe, gdy uczciwa konkurencja staje się zagrożona. Ponadto należy przeprowadzić staranną ocenę konsekwencji nowych i przyszłych umów handlowych dla przemysłu szklarskiego w UE.

1.5. Potrzebna jest polityka pozwalająca na lepsze dostosowanie systemów edukacji i szkoleń do wymogów rynku pracy. Kształcenie zawodowe może być pomocne w okresie przejściowym, lecz aby utrzymać się w czołówce innowacji, europejski przemysł szklarski musi również przyciągać nowe talenty.

1.6. Konieczna jest koordynacja i harmonizacja europejskich strategii politycznych (w dziedzinie energii, klimatu, badań naukowych, handlu, środowiska naturalnego, konkurencji, zatrudnienia itd.). Ogólnie pojęte zaangażowanie partnerów społecznych, a w szczególności ustanowienie europejskiego sektorowego dialogu społecznego mogłyby posłużyć za podstawę polityki przemysłowej na rzecz sektora szklarskiego.

1.7. Przegląd unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji po 2020 r. musi opierać się na solidnych dowodach i uwzględniać ograniczone możliwości sektora w zakresie dalszej redukcji emisji gazów cieplarnianych. W związku z tym przemysł szklarski musi być w pełni chroniony przed ryzykiem ucieczki emisji gazów cieplarnianych po 2020 r., dopóki w krajach konkurujących nie zostaną podjęte porównywalne wysiłki na rzecz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. System handlu uprawnieniami do emisji w UE musi gwarantować, że huty szkła otrzymają pełną kwotę bezpłatnych uprawnień, które są im potrzebne zgodnie z poziomami odniesienia i rzeczywistą wielkością produkcji. Ponadto ograniczenie uprawnień nie powinno być większe od szacowanego potencjału ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w tym sektorze.

1.8. Mimo że model gospodarki o obiegu zamkniętym działa z powodzeniem od 40 lat w podsektorze opakowań szklanych, potrzebna jest aktywna polityka, aby docenić i wspierać te wysiłki i powtórzyć sukces w innych podsektorach. Należy w szczególności zachęcać do recyklingu w sektorze szkła budowlanego, aby umożliwić rozwój lokalnych programów zbiórki szkła.

1.9. Podsumowując, przemysł szklarski poczynił znaczne postępy w mobilizowaniu wewnętrznych zasobów, podczas gdy kwestie dotyczące równych warunków konkurencyjności nadal w dużym stopniu pozostają nierozwiązane i muszą zostać uwzględnione w celu wypracowania skutecznej polityki przemysłowej na rzecz sektora szklarskiego. Uznając znaczenie przemysłu szklarskiego w łańcuchach wartości, polityka ta powinna stymulować badania i popyt na „inteligentne” szkło oraz produkty o nowych właściwościach.

2. Wprowadzenie

2.1. Szkło jest materiałem obojętnym, produkowanym z różnorodnych, obficie występujących surowców naturalnych oraz ze szkła pochodzącego z recyklingu. Jest produktem w pełni nadającym się do recyklingu i wysoce cenionym z powodu jego podstawowych cech (tj. korzyści pod względem zdrowia i wygody, konserwowania żywności, naturalnego oświetlenia w budynkach itp.). Ma ono także wiele innych zastosowań, które wiążą się z oszczędzaniem energii lub wytwarzaniem energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych oraz z wykorzystaniem zaawansowanych technologii. Co więcej, jego cechy charakterystyczne sprawiają, że jest inspirującym materiałem dla wielu twórców, architektów itp., przyczyniając się tym samym do kulturowej renomy Europy i do zwiększenia jej wartości jako marki na całym świecie.

2.2. Całkowita wielkość produkcji szkła w UE wyniosła w 2012 r. ponad 33 mln ton, co czyni UE największym na świecie producentem szkła. W 2012 r. wartość produkcji wyniosła ok. 35 mld EUR. Struktura produkcji sektora szklarskiego w 2013 r. przedstawiała się następująco: 20 278 000 ton szkła opakowaniowego (Europa jest największym producentem opakowań szklanych na świecie), 8 095 000 ton szkła płaskiego, 664 000 ton włókien szklanych stosowanych do zbrojenia, 1 108 000 ton szkła gospodarczego, 670 000 ton szkła specjalnego oraz inne rodzaje produktów.

2.3. Sektor ten zatrudnia bezpośrednio około 200 tys. osób w 200 przedsiębiorstwach w całej Europie, od MŚP do przedsiębiorstw wielonarodowych. Szacuje się, że zapewnia on pośrednio ponad 500 tys. miejsc pracy. Przemysł ten jest skoncentrowany w dziewięciu państwach (Niemcy, Polska, Francja, Republika Czeska, Włochy, Hiszpania, Zjednoczone Królestwo, Belgia i Austria). Zakłady przemysłu szklarskiego w UE są często położone na obszarach posiadających historyczne korzenie i tradycje rodzinne w zakresie wytwarzania szkła.

2.4. Produkcja przemysłu szklarskiego znacznie się zmniejszyła, szczególnie w sektorze szkła płaskiego (spadek produkcji o 20 % w latach 2007–2012). Pociąga to za sobą zmniejszenie zdolności produkcyjnych i likwidację wielu miejsc pracy.

2.5. Niebezpieczeństwo nieodwracalnego osłabienia europejskiego przemysłu szklarskiego stało się rzeczywistością. Niemniej jednak jest to ważny sektor gospodarki Europy, nie tylko ze względu na jego doskonałą pozycję na świecie, ale również dlatego, że wnosi on kluczowy wkład w inne sektory i technologie (np. technologie ekranów dotykowych, technologie odnawialnych źródeł energii, technologie oświetleniową OLED). Na przykład sektor szkła opakowaniowego zaopatruje wiodące europejskie marki i wnosi 21 mld EUR do dodatniego bilansu handlowego Europy. Szkło odgrywa kluczową rolę w realizacji przestawienia się na konkurencyjną oraz energo- i zasobooszczędną gospodarkę. Z tych względów ważne jest, aby Europa wypracowała politykę przemysłową na rzecz sektora szklarskiego.

3. Europejski przemysł szklarski – charakterystyka ogólna

3.1. Przemysł szklarski jest bardzo kapitałochłonny. Cecha ta jest jeszcze bardziej widoczna na szczeblach wyższych niż faza wytwarzania szkła, na których powstają produkty podstawowe. Należy promować silny sektor wyższego szczebla w Europie w celu wspierania innowacyjności i dynamiki łańcucha wartości.

3.2. W wyniku kryzysu gospodarczego, spadku popytu w kluczowych sektorach (głównie w budownictwie i przemyśle motoryzacyjnym) oraz większej konkurencji ze strony producentów spoza UE ukierunkowanych na rynek UE, można zaobserwować następujące tendencje:

- W sektorze szkła płaskiego 12 spośród 62 zakładów w UE zaprzestało produkcji. Jednocześnie w latach 2008–2012 w sąsiednich regionach powstało dziewięć nowych zakładów produkcyjnych (niższe koszty pracy, energii i surowców oraz ucieczka emisji gazów cieplarnianych), zaś do roku 2016 zaplanowane jest otwarcie kolejnych szesnastu. Niektóre zakłady (np. w Algierii) produkują z myślą o rynku UE.
- W Europie nie zbudowano żadnych nowych zakładów szkła opakowaniowego, lecz poza Europą zapowiedziano otwarcie 13 takich jednostek produkcyjnych.
- Kryzysem dotknięty został także sektor włókien szklanych. Jeden z dziewięciu producentów w UE zakończył produkcję, a pozostali musieli przeprowadzić restrukturyzację, zmniejszając od 2008 r. zatrudnienie o 45 %.
- W sektorze szkła stołowego również ma miejsce restrukturyzacja, a w sektorze produkcji szkła kryształowego zlikwidowano wiele MŚP i miejsc pracy (Bohemia i Murano).

3.3. Obecnie dominują następujące tendencje w zakresie inwestycji w głównych sektorach przemysłu szklarskiego:

- W sektorze budownictwa grupy sektora szkła płaskiego prowadzą globalne strategie inwestycyjne. W strategiach tych priorytetowo traktuje się w ostatnich latach inwestycje poza Europą, głównie z powodu braku popytu w UE. Ponadto inwestycje tego sektora lokalizowane są tam, gdzie można w sposób uzasadniony oczekiwać perspektyw wzrostu oraz przyjaznego dla przedsiębiorczości środowiska produkcyjnego.
- Lokalizowanie inwestycji w sektorze szkła samochodowego przebiega głównie pod dyktando producentów samochodów. Bliskość inwestycji ma zasadnicze znaczenie dla producentów samochodów ze względów logistycznych.
- W sektorze szkła opakowaniowego inwestuje się rocznie średnio 610 mln EUR. Ze względu na potrzebę bliskości odbiorców, sektor szkła opakowaniowego stanowi lokalny przemysł związany z produkcją żywności i napojów, jak również z przemysłem farmaceutycznym (ponad 50 % butelek i słoików sprzedaje się klientom w promieniu 300 km). Istnieje jednak silna presja ze strony producentów innych materiałów konkurujących ze sobą na tych rynkach.
- W sektorze szkła stołowego i szkła gospodarczego większość inwestycji realizuje się poza Europą z powodu ogromnej presji na koszty. Problem ten potęguje ponadto wysoki poziom przywozu z Azji i Bliskiego Wschodu.
- Sektor włókien szklanych stosowanych do zbrojenia ma charakter ogólnoświatowy i napotyka powtarzające się problemy z praktykami dumpingowymi (ze strony Chin). W związku z tym decyzje dotyczące lokalizacji inwestycji w dużym stopniu zależą od kosztów.

3.4. Mimo tych niepokojących tendencji Europa zachowuje wiodącą pozycję. Historyczny charakter przemysłu szklarskiego w Europie sprawił, że udało się zgromadzić doświadczenie, wiedzę fachową i wykwalifikowaną siłę roboczą. Jego branże nadal inwestują w badania i rozwój, zarówno w zaawansowane metody produkcji jak i bardziej zaawansowane produkty, usługi i sieci.

4. Zrównoważony rozwój

4.1. Zrównoważony rozwój jest zasadą nadrzędną, stąd też wszystkie strategie polityczne i wszystkie podjęte działania powinny być sprawdzane pod kątem zgodności z tą zasadą. Polityka przemysłowa na rzecz sektora szklarskiego musi utrzymywać równowagę między trzema filarami zrównoważonego rozwoju: ekonomicznym, społecznym i środowiskowym.

WYMIAR EKONOMICZNY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

4.2. Chociaż 80 % handlu w przemyśle szklarskim odbywa się w obrębie UE, konkurencja z zewnątrz wzrasta w niektórych podsektorach. Jest zatem istotne, aby polityka przemysłowa na rzecz europejskiego przemysłu szklarskiego wzmocniała konkurencyjność europejskich producentów.

4.3. Ta polityka przemysłowa musi rozwiązać następujące problemy:

- Wysoki koszt energii w Europie (np. 37 % kosztów produkcji szkła płaskiego) i związany z nim wpływ polityki przeciwdziałania zmianie klimatu na ten energochłonny sektor.
- Łączne koszty powstałe w wyniku wdrożenia europejskiego prawodawstwa w zakresie środowiska, bez zapewnienia równych szans w stosunku do konkurentów spoza Europy i bez wsparcia finansowego dla niezbędnych dostosowań, w szczególności w odniesieniu do MŚP.
- Lepsze uregulowania prawne i przewidywalne otoczenie regulacyjne, które wspiera podejmowanie długofalowych decyzji, są koniecznością w przemyśle szklarskim, który charakteryzuje się długimi cyklami inwestycyjnymi.

4.4. Europejski przemysł szklarski powinien być chroniony przed nieuczciwymi praktykami handlowymi. Zarówno w produkcji włókna szklanego ciągłego, szkła płaskiego, jak i szkła specjalnego sektor boryka się z nieuczciwymi praktykami handlowymi stosowanymi przez chińskich konkurentów, a Komisja Europejska musi zachować czujność w odniesieniu do unikania płacenia ceł. Ogólnie rzecz biorąc, konieczne jest, by UE działała szybciej, stosując skuteczne środki handlowe, gdy zagrożona jest uczciwa konkurencja. Ponadto należy przeprowadzić dokładne oceny skutków nowych lub przyszłych umów handlowych dla unijnych sektorów przemysłu szklarskiego.

4.5. UE nie przewyższyła początkowych skutków kryzysu finansowego i przeżywa przedłużającą się lukę inwestycyjną. Inwestycje w UE spadły o ponad 430 mld EUR w stosunku do swojej najwyższej wartości odnotowanej w 2007 r. Poziom inwestycji w UE utrzymuje się w przedziale 270–340 mld EUR poniżej poziomów z przeszłości, pozwalających na normalny rozwój. Niewielkie inwestycje utrudniają poprawę sytuacji w perspektywie krótkoterminowej i stanowią zagrożenie dla długoterminowego wzrostu przemysłu szklarskiego⁽¹⁾. Biorąc pod uwagę wartość dodaną wyrobów ze szkła, UE powinna zastosować wszystkie narzędzia, którymi dysponuje, aby wykorzystać potencjał tych wyrobów na rzecz przestawienia się na niskoemisyjną, energooszczędną gospodarkę. Ponieważ przemysł szklarski może znacząco wpływać na inne branże, należy nadal wspierać badania i rozwój. Wymaga to wprowadzenia polityki opartej na skoordynowanym powrocie na ścieżkę wzrostu gospodarczego.

4.6. Ponadto możliwe jest uwolnienie dalszego potencjału w sektorze szkła płaskiego poprzez wyznaczenie celów i zdecydowane środki na rzecz zmniejszenia zużycia energii w budynkach, jak również szybki rozwój oznakowania energetycznego okien w UE. Zastąpienie nieefektywnych okien wysokowydajnymi systemami oszklenia mogłyby zmniejszyć emisje CO₂ o 100 mln ton rocznie, a jednocześnie wesprzeć tworzenie lokalnych miejsc pracy. Z uwagi na fakt, że włókna szklane stosowane w zbrojeniach umożliwiają zastosowanie lekkich materiałów kompozytowych, przyczyniają się one do powodzenia wysiłków UE mających na celu dekarbonizację sektora transportu.

4.7. W badaniu z 2008 r. przeprowadzonym dla Komisji Europejskiej w sprawie konkurencyjności przemysłu szklarskiego⁽²⁾ zostały prawidłowo określone jego mocne i słabe strony oraz stojące przed nim szanse i zagrożenia. Przemysł ten poczynił znaczne postępy, chociaż nadal w dużym stopniu nierozwiązana pozostaje kwestia równych warunków konkurencyjności oraz powinno się ją rozważyć w kontekście ustanowienia skutecznej polityki przemysłowej na rzecz przemysłu szklarskiego.

SPOŁECZNY WYMIAR ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

4.8. Pogorszenie światowej koniunktury gospodarczej oraz opisane wyżej tendencje w przemyśle doprowadziły do likwidacji miejsc pracy w sektorze szklarskim. Główne ośrodki przemysłu szklarskiego zostały w szczególności dotknięte z powodu zamykania zakładów wytapiania szkła i likwidacji pośrednich miejsc pracy. W całej Europie likwidacja miejsc pracy nastąpiła również w działalności z zakresu przetwórstwa na dalszych etapach łańcucha wartości, np. w MSP.

4.9. Skuteczna polityka przemysłowa UE powinna uwzględnić specyfikę poszczególnych sektorów. W odniesieniu do przemysłu szklarskiego polityka ta musi uruchomić mechanizmy koordynacji i współpracy, które powinny towarzyszyć restrukturyzacji. Władze krajowe i regionalne, wraz z partnerami społecznymi, mają ważną rolę do odegrania w kontekście społecznego wymiaru transformacji gospodarczej.

4.10. Rozwój przemysłu szklarskiego zależy również od jego zdolności do utrzymywania i dodatkowego rozwijania umiejętności i kompetencji jego pracowników. Dlatego też ważne jest dalsze wspieranie europejskiej wiedzy specjalistycznej. Potrzebna jest polityka mająca na celu zapewnienie odpowiedniej edukacji, szkoleń i zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do wymogów rynku pracy.

⁽¹⁾ Plan inwestycyjny przewodniczącego Jeana-Claude'a Junckera „Plan inwestycyjny dla Europy”, COM(2014) 903 final – arkusz informacyjny nr 1.

⁽²⁾ Ecorys i inni, *FWC Sector Competitiveness Studies – Competitiveness of the Glass Sector*, 2008.

4.11. Na otwartym i dynamicznym rynku pracy europejski przemysł szklarski musi stać się bardziej atrakcyjny, w szczególności dla młodych ludzi. Znaczne możliwości zatrudnienia mogą powstać w wyniku inwestycji w efektywność energetyczną w sektorze budowlanym, a także w wyniku poprawy zbiórki i recyklingu szkła oraz badań, rozwoju i innowacji w przemyśle szklarskim.

4.12. Polityka przemysłowa na rzecz przemysłu szklarskiego powinna uwzględniać wyniki sektorowego dialogu społecznego, umożliwiającego partnerom społecznym wymianę informacji na temat wszystkich istotnych aspektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i ważnych dla przyszłości tego sektora w Europie.

ŚRODOWISKOWY WYMIAR ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

4.13. Przemysł szklarski jest energochłonny. Dlatego też zmniejszenie zużycia energii jest nakazem gospodarczym i wciąż aktualnym celem. Przemysł szklarski był w stanie zmniejszyć zużycie energii na jednostkę produkcji w ciągu kilku ostatnich dziesięcioleci, aby sprostać wymogom Europy (zmniejszenie o 55 % w latach 1970–2000 w sektorze szkła płaskiego, przy jednoczesnym podwojeniu produkcji). Jak jednak stwierdzono w opinii EKES-u 1205/2009, przemysł szklarski osiągnął już fizyczne granice wiedzy w jej obecnym kształcie, a najlepsze dostępne techniki produkcji szkła są już powszechnie stosowane. W związku z tym możliwości dalszego zmniejszenia zużycia energii w produkcji szkła są bardzo ograniczone.

4.14. Przemysł szklarski wchodzi w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji (ETS) i uważa się, że wszystkie jego sektory narażone są na ryzyko ucieczki emisji gazów cieplarnianych. Ocena ilościowa przeprowadzona w 2014 r. przez Komisję Europejską wykazała wzrost o 20 % w odniesieniu do ryzyka ucieczki emisji w sektorze szkła płaskiego, w stosunku do oceny z 2009 r. System ETS powoduje szybkie ograniczenie bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji CO₂ w sektorach narażonych na ryzyko ucieczki emisji. Osłabia to konkurencyjność europejskich sektorów przemysłu szklarskiego w stosunku do krajów trzecich. Przemysł szklarski musi być całkowicie chroniony przed ryzykiem ucieczki emisji, dopóki w krajach konkurujących nie zostaną podjęte porównywalne wysiłki na rzecz zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. Ta skuteczna ochrona przed ucieczką emisji musi gwarantować, że instalacje najlepsze pod względem emisji gazów cieplarnianych otrzymają całkowitą ilość bezpłatnych uprawnień. Musi to być dostosowane do rzeczywistego poziomu produkcji. Ilość bezpłatnych uprawnień do emisji nie powinna zmniejszać się szybciej niż szacowany potencjał ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w tym sektorze. Ogólnie rzecz biorąc, nowy pakiet dotyczący klimatu znacznie wykracza ponad możliwości sektora w zakresie łagodzenia zmiany klimatu. Dekarbonizację można osiągnąć z lepszym skutkiem w sektorach nieobjętych systemem ETS, takich jak budownictwo.

4.15. Model gospodarki o obiegu zamkniętym działa z powodzeniem od 40 lat w sektorze opakowań szklanych (tzn. 71 % butelek poddawanych jest w UE recyklingowi). W celu uznania i wspierania wysiłków branży Unia Europejska powinna w swojej polityce w zakresie opakowań oraz gospodarki odpadami rozważyć nadanie priorytetowego znaczenia trwałym materiałom, które można poddawać recyklingowi bez końca i bez utraty jakości.

4.16. Należy zachęcać do recyklingu w sektorze szkła budowlanego. Powinno się rozważyć szereg instrumentów politycznych, aby umożliwić opracowanie lokalnych inicjatyw w zakresie zbiórki i recyklingu szkła budowlanego. Należy ustanowić na poziomie europejskim indywidualne cele dla poszczególnych rodzajów odpadów z budowy i rozbiórki, zaś audyty przed rozbiórką lub renowacją budynków usługowych mogłyby stać się obowiązkowe. Zwiększy to zakres demontażu, sortowania i gromadzenia oszklenia w celu recyklingu.

4.17. Recykling ma kluczowe znaczenie dla przemysłu szklarskiego, gdyż wykorzystanie odpadów szkła pomaga zmniejszyć ilość energii potrzebnej do topienia szkła i zredukować emisję CO₂. Może on przynieść wzrost zatrudnienia w tym sektorze oraz przyczynić się do realizacji unijnego celu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym.

Bruksela, dnia 22 kwietnia 2015 r.

Henri MALOSSE
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego